

Nieuwsbrief 2009 SIKKIM

Stichting Kinderen van Sikkim

Rekeningnummer: 9227356

18 april

Om 4 uur s' nachts is de temperatuur in Delhi nog 28 graden. Ik reis samen met Ronnie Griens, een vroegere collega van de RVU die nu voor de 2^e keer als vrijwilliger gaat lesgeven in Buriakop. Het domestic airport voor onze vlucht naar Bagdogra, in het oosten van India, is net vandaag geopend en we worden onthaald met cadeau: een roos, een mok en een thika voor wie prijs stelt op deze blessing. Het gebouw is high tech op zijn Indisch –een futuristisch ontwerp met overall losse draden en snoeren die er waarschijnlijk volgend jaar ook nog zullen hangen. Wel prettig proper, een schaars goed in India.

In Bagdogra wacht ons een jeep voor de reis naar het noorden en G.S., een van de local teachers. Het is zondag dus heeft hij ook een van de kinderen meegenomen, Rinchen. Rinchen is 17 en zit in klas 9 van de government school, zoals inmiddels nog 7 kinderen die na klas 5 niet naar hun ouderlijk huis terug konden of wilden. Ooit hebben we bedacht dat het prettig zou zijn om wat oudere kinderen op school te hebben en in de praktijk blijkt dat heel goed te werken. Ze zorgen voor de allerkleinsten en de meisjes helpen zondig mee in de keuken. Niet de jongens, nee. Rinchen is ook verantwoordelijk voor de dependance waar 12 jongens slapen. Onze slaapzolder is te klein maar daarover later meer. Onderweg doen we nog wat boodschappen en pikken Maree op, ook een local teacher en recent getrouwd met G.S. Ze was in Siliguri vanwege een bezoek aan haar zieke moeder. Aan het eind van de middag een geweldig weerzien met de kinderen. Ook 2 vrijwilligers, Barbara uit Polen en Leonie uit Duitsland. Barbara is lerares van beroep en Leonie gaat in september pedagogie studeren. De kinderen zien er welvarend uit, sommigen hebben zelfs een buikje.

Het jongens hostel van Rinchen

De volgende ochtend bij de school het vertrouwde hello Miss, good morning Miss en een gevoel van nooit weggeweest. Cadeautjes en brieven van sponsors uitgedeeld en daarna uitgebreid gesprek met Jamyang, het hoofd van de school.

Over de kinderen uiteraard maar ook over zichzelf. Er was al enige tijd sprake van dat hij weg wilde – hij is midden 50 en wil nog een paar jaar zoveel geld verdienen dat hij een rustige oude dag tegemoet kan zien – maar hij zegt nog minstens 2 jaar te zullen blijven zodat hij de bouw van de nieuwe school kan begeleiden. Fijn om te weten.

Tegelijkertijd moet er haast gemaakt met het vinden van een opvolger. Aan het begin van het jaar is er een advertentie gezet waarop zo'n 20 brieven zijn gekomen. We moeten een aantal gesprekken voeren en het zou prettig zijn als dit tijdens mijn aanwezigheid geregeld kan worden. Als eerste gaan we praten met meneer Wangdi in Darjeeling, een vriend en vroegere klasgenoot van Jamyang die hem heel geschikt vindt.

We spreken ook af de 'Graham boys' te bezoeken (4 van onze kinderen die dank zij genereuze sponsors nu studeren op een van de beste scholen in de regio).

En hoe zit het met de meisjes? In het algemeen proberen we de meisjes net zo veel kansen te geven als de jongens maar in dit geval is het door omstandigheden wat scheef gegroeid.

Eigenlijk is er maar 1 meisje dat in aanmerking komt en dat is Hissey, nu in de 6^e klas van de government school. We besluiten haar mee te nemen als we de jongens gaan opzoeken, om te zien

of het haar wat lijkt. De reis op zich zal voor haar al een avontuur zijn want we moeten Sikkim uit en naar een grote stad: Kalimpong.

Knuffels

Die avond distribueert Ronnie knuffels, voor de kleintjes. Ze mogen er om de beurt 1 uit een grabbelton vissen, geblinddoekt. De slimmerds gaan voor de grootste maar ook de kleine worden dankbaar in ontvangst genomen.

De beesten worden meteen opgeborgen en Ronnie legt uit waar een knuffel voor bedoeld is, lekker mee in bed ofzo. Het dringt niet echt door en als ze een paar weken later van vakantie terugkomen zijn veel knuffels dan ook in het ouderlijk huis/hutje achtergebleven. Net als vaak het grootste deel van hun kleren. Is ook lastig als je met een tas vol spullen thuiskomt en je broertjes en zusjes hebben niks.

Het verslepen van kleding wordt niet aangemoedigd maar ook niet bestraft. Zo heb ik voor Sonam kleine ronde batterijtjes meegenomen voor een leeslampje dat ik hem vorig jaar gaf.

Als ik hem vraag of het nog werkt kijkt hij me blank aan. Heeft hij het niet meer? Na enige aarzeling komt er uit dat hij het aan zijn vader heeft gegeven. Maar Sonam, je vader kan helemaal niet lezen, waar gebruikt hij het dan voor? Op de wc miss. Had het kunnen weten.

Hij en zijn boezemvriend Samten zijn altijd heel bezorgd over hun familie en vragen soms of ze kleren die niemand aan kan mee mogen nemen naar huis.

Mayke en Anouk

Het laatste lesuur die dag vertel ik aan klas 4 over de musical van Mayke en Anouk. Twee meisjes die als schoolproject een musical schreven, die toen ook maar uitvoerden en het entreegeld aan de kinderen van Sikkim gaven. Het verhaal vinden ze moeilijk te begrijpen maar van de omgerekend 16.000 rupees zijn ze zwaar onder de indruk.

Kalimpong, Dr Grahams

Hisey was met stomheid geslagen toen we haar meldden dat ze mee kon en zou de hele dag geen woord uitbrengen. Het is ingewikkeld reizen in deze verkiezingstijd want elk openbaar vervoer, waaronder ook de jeeps vallen, is geconfisceerd door de politieke partijen. De ene helft van de provincie bezoekt de andere helft om politieke bijeenkomsten bij te wonen. Daarbij ook kennelijk een grote sociale controle over wie zich waar vertoont en vooral waar niet. Het land ligt plat kortom en

Rha Tshering, Chezang, Samyor en Nedup

dat 3 weken lang. Het is dus steeds een heel gedoe om vervoer te vinden. Vandaag boffen we met een taxi naar Jorethang, 2 uur zuidelijker, en vandaar een soort lijndienst per jeep naar Kalimpong. Anderhalf uur wachten voor deze vertrekt is een kleinigheid. In Kalimpong koop ik kleren voor de jongens want van school krijgen ze alleen een uniform. En een megatas snoep en koek. Hisey kijkt haar ogen uit.

De boys lijken zo weggelopen van een chique engels kostschool en het is ontroerend om te zien hoe goed het ze gaat. Ze wonen met nog 40 andere jongens in een groot huis op het schoolterrein. De 'moeder' van hun huis is heel tevreden over hen en ook hun schoolresultaten zijn ver boven gemiddeld. Chezang is de beste qua schoolprestaties en jammer genoeg heeft zijn sponsor zich begin van dit jaar teruggetrokken (Als je iemand weet?) Ze maken de indruk het heel erg naar hun zin te hebben en vlak voor ze naar hun middagles gaan schrijven ze nog snel even een brief aan hun sponsor. Ze verheugen zich op de eventuele komst van Hisey en gedragen zich als haar grote broers. Ik vraag of ze volgend jaar een beetje op haar willen letten maar dat is een probleem, jongens mogen niet met meisjes praten! Daar moeten we nog even ontheffing voor vragen.

Voor het kantoor van de directeur waar we Hissey even willen voorstellen ontmoeten we de nieuwe manager die net vandaag is begonnen. Meneer Gibson had ooit als vrijwilliger/consultant een rapport geschreven over hoe het beter kon met de school waarop hem was gevraagd dat ook allemaal uit te voeren. Hij is engels en een zogeheten 'decent chap'. Hij maakt wat aantekeningen over Hissey en ziet geen reden waarom ze niet volgend jaar zou kunnen komen. Ze moet in ieder geval een soort toelatingsexamen doen. Ook voor haar zoeken we nog een sponsor.

Interview

De kandidaat principal in Darjeeling valt tegen. Niet de gedroomde kandidaat en beetje sneue man die ook nog zonder probleem vrouw en kind in Darjeeling zou achter laten en bij de vraag wat zij daar van zou vinden antwoordt: telt niet mee.

Gebruik de tijd hier om onze trip naar Dzongu te regelen. Ronnie gaat mee want was er 2 jaar geleden ook en is benieuwd naar het nieuwe schoolgebouw, ik ook trouwens. Dzongu is een particuliere school waar ongeveer 50 kinderen op zitten van wie er 20 door ons worden gesponsord. Die 20 zitten ook in een hostel en worden geheel verzorgd. (Dawa,

Nieuwe school in Dzongu

Sonam en Lahkden hebben nog een sponsor nodig)

Drie jaar geleden hebben wij ook geld gegeven voor de bouw van een nieuwe school, in elk geval het begin ervan.

Gangtok, de hoofdstad van Sikkim, is bereikbaar maar daarna stopt het. Loden, de principal van de school heeft een auto geregeld vanaf halverwege onze reis naar Gangtok en laat weten waar we uit moeten stappen. We kopen kleren voor de kinderen in Dzongu en lapjes voor onszelf om bloesjes te laten maken bij Munna, de beste kleermaker van Darjeeling. Als we daar op het stoepje zitten te wachten word ik aangesproken door een verlegen vrouw. Heeft medicijnen nodig want kidney problems. Heeft ze geen man? Ja, taxichauffeur in Delhi. Geen slecht beroep maar hij stuurt haar geen geld. Ze spreekt redelijk goed engels en ziet er niet slecht uit maar ik weet inmiddels dat schijn vaak bedriegt. Stribbel nog wat tegen, dat ik niet iedereen kan helpen. Wat voor medicijnen heeft ze nodig? Drie fotokopieën met dokters gekrabbel. Hoeveel heeft ze nodig? 200 vooruit dan maar (3 euro). Geheel niet jubelend maar net zo ingetogen als ze me aansprak schuifelt ze weg. Geen idee of het waar is maar liever dit dan knagend gevoel.

Dzongu

Welkom allerhartelijkst. Kennismaking met Nimlakit, de nieuwe principal en een stevige jonge dame van 25. De meegenomen kleren spreiden we uit op een bed zodat iedereen om de beurt iets mag kiezen. Ik vind het belangrijk hen zo veel mogelijk te laten kiezen omdat dat bijna niet voorkomt.

Er wordt al druk gezongen en gedanst want morgen is er een culturele dag. Ook hier 2 vrijwilligers, uit Tsjechië. Ze wilden graag naar Dzongu maar konden geen permit krijgen en liepen toevallig Loden tegen het lijf die dat wel kon regelen. Michael en Jenna. Leuke mensen maar spreken engels met een verschrikkelijk accent – hopelijk nemen de kinderen er niet te veel van over. Een

van de sponsorkinderen, Lyandup, is inmiddels doorgestroomd naar een tribal school in Mangan. Tribal schools zijn vergelijkbaar met onze school in Buriakop in de zin dat alles gratis is, alleen worden de tribal schools door de overheid gesubsidieerd en gaan ze tot klas 12. Voorwaarde is ook dat de kinderen uit achtergebleven gebieden komen en uit de armste gezinnen. Kumzer is nog niet naar de tandarts geweest – hij heeft 2 voortanden achter elkaar en volgens mij moet er 1 uit - Loden zegt toe alle kinderen na te laten kijken. Moet ik hem aan helpen herinneren want heeft geen prioriteit en al helemaal niet als er geen pijn is. Loden vraagt toestemming om de 13.000 rupees (200 euro) die hij vorig jaar heeft overgehouden te besteden aan een tv. Is goed als ze maar niet uren soaps gaan kijken. Pema is de beste van de school maar ook al wat ouder. Stel voor hem een klas over te laten slaan om zijn kansen op een vervolgopleiding te vergroten. Van de 20 gesponsorde hostelkinderen gaan er 6 naar de government school omdat de Mayel Lyang Academy maar tot klas 4 gaat.

Loden heeft veel plannen en is altijd heel enthousiast maar hij weet ook dat onze stichting bezig is met een nieuwe school in Buriakop zodat hij weinig extra kan verwachten.

s'Middags gaan Ronnie en de Tsjechen met de kinderen naar het Lepcha huis, een soort museumpje. Phurba komt ziek terug – we denken dat hij onderweg giftige bessen heeft gegeten. Bespreek met Loden ook onze vacature van principal en hij suggereert Premkit, een teacher die vroeger in Buriakop heeft gewerkt en inmiddels is afgestudeerd en veel ervaring heeft.

De culturele dag is een groot succes en wordt gepresenteerd door Ponalmit, in prachtig engels.

Premkit komt langs en wil graag naar Buriakop om met de andere local teachers en met Jamyang te praten. We nodigen haar uit voor het komende weekend.

Als we de dag erna vertrekken voor Gangtok waar we een afspraak hebben met de plaatselijke Rotary is Timsong ontroostbaar. Geen idee waarom dus maar een extra knuffel. Dawa en Sonam brengen onze bagage naar beneden. Heel fijn want het heeft geregend en het is al een hele klus om zonder bagage overeind te blijven. Loden gaat mee naar Gangtok, o.a. om een tv te kopen.

De Rotary mannen zijn nog steeds bereid om samen met een Nederlandse afdeling iets voor onze school in Buriakop te doen. Ze kunnen niet helpen met de bouw maar wel met de inrichting. Waar we vooral naar op zoek zijn is expertise maar kennelijk wil niemand zich op dat vlak committeren.

Terug naar Buriakop. Op zondag worden de kinderen na de vakantie teruggebracht. Altijd leuke dagen. Je ziet de ouders, hoort de verhalen. Rekchens moeder die 3 uur berg af en daarna weer 5 uur omhoog moet, Sonam's vader als gewoonlijk blootsvoets en ook uren onderweg. Ronnie wil onmiddellijk haar sandalen afstaan maar met verlegen lachje zegt hij nog nooit op schoenen te hebben gelopen. Een polo shirt wil hij wel, is er zelfs heel blij mee. Vraag later aan Sonam of zijn vader wel werk heeft – niet elke dag. De moeder van Tashi overnacht in het dorp en heeft een paar eieren meegenomen (grote luxe want door de bird flu nauwelijks te krijgen in Sikkim)

SIKKIM HIMALAYAN ACADEMY
Programme

- 1 Classes Nursery, LKG, UKG : A Nursery Rhyme.
- 2 Yangzom & Chung Chung : A Lepcha Dance
- 3 Bhawana and party her friends : Hindi dance. ,
- 4 English number Casss 1 to IV. When the saints come marching in'
- 5 Bhutia Dance . Lemit and Phurkit
- 6 Nepali Dance:Badal,Bibek,Topden & Reckchen

TEA BREAK

- 6 Nepali Dance: Sanjita and Yhesay
- 7 A skit : presented by Ausbin,Dawa Namgyal,Dawa Gurung ,Lakpa,Nitesh and Gyatso.
8. Bhutia Dance:Sonam,Tshering,Yangzom and Chung Chung
9. A Nepali number 'Gairi Khet Ko
10. Nepali song 'Phul ko akha ma phulai sansara'
- 11 Miss Jannie's speech
- 12 Mrs Maree's speech

Bespreek met Jamyang hoe nu verder met een principal, de nieuwbouw, architect etc. Stel voor om bij het te bouwen hostel een matron in dienst te nemen die toeziet op hygiëne en kleding en die ook s'nachts aanwezig is. Nu doen de local teachers dit bij toerbeurt en vormt een extra belasting voor hen.

In het hostel zou ook een aparte ruimte moeten komen voor zieke kinderen en waar ouders eventueel een nacht kunnen overblijven. Vloeren moeten van beton maar muren gedeeltelijk hout met ertussen ijzer. Schijnt gebruikelijk, platgewalste teervaten aangesmeerd met klei. De eigenaars van het land dat we gaan kopen hebben toestemming gegeven om al met de bouw te beginnen maar dat lijkt mij riskant. Hoewel we deze week een substantiële aanbetaling doen zijn de officiële papieren nog steeds niet helemaal rond. Wel kunnen we alvast aan de randen wat bomen en bamboe planten.

Ook moet er een stukje grond gereserveerd voor de veestapel: op zijn minst een koe en wat kippen. Solar panels kan ook maar vooral voor die momenten dat de elektriciteit uitvalt (vaak) Financieel is het niet opwindend want onze maandelijkse rekening bedraagt 22 rupees (30 cent)

Voor mijn vertrek moet er nog vergaderd met de staf. Veel op te helderen over verslagen die per email heen en weer worden gestuurd en soms tot onduidelijkheid leiden. We bespreken het curriculum, de nieuwbouw, de kinderen, de nieuwe principal en het aanstaande bezoek van Premkit.

Dankwoord aan de local teachers, met Anamika, Maree, Sumitra, G.S., Jamyang em Lopen

De laatste zaterdag is het feest. Al weken is er geoefend in zang en dans en er is een heel programma samengesteld. Als gewoonlijk komen er ook veel ouders van de kinderen die in het dorp wonen – altijd heel leuk. De moeders hebben voor de vrijwilligers en de teachers bloemenkransen gemaakt en behangen ons met katha's (witte zijden sjaaltjes) Ook veel te snoepen want ik vier mijn verjaardag. Nitesh is net als vorig jaar belast met de distributie en doet dat geweldig.

Net op tijd arriveren de papieren voor het voorlopig koopcontract van de grond. Dan blijkt dat van het toegezegde land inmiddels een deel is verkocht. Maar er is al nagedacht over een oplossing alleen is dat stuk grond in het bezit van de broer van de verkoper en die wil er niet over praten. Om kort te gaan: het is gelukt maar duurde wel even. Uiteindelijk is het papier getekend door 4 getuigen onder wie de panchyat (soort burgemeester)

Volgende ochtend uitgezwaaid en geknuffeld en beloofd terug te komen. De jeep was een uur te laat en kreeg onderweg een lekke band maar net op tijd in Bagdogra. En toen Delhi en toen Amsterdam